

Budget och verksamhetsplan 2024

Plan för år 2025 - 2027

Kinda
kommun

Antagen:
Förvaltning:
Dokumentansvarig:

Kommunfullmäktige § 107/2023-09-18
Kommunstyrelsen
Ekonomichef

Majoriteten Kinda

Socialdemokraterna, Moderaterna och Kristdemokraterna lägger inför 2024 ett ansvarsfullt budgetförslag med fokus på vård, omsorg, förskola, skola och myndighetsutövning.

Vi lever i en orolig tid med hög inflation, höga kostnader på mat, energi, drivmedel samt ökande räntekostnader. Det påverkar både Kinda kommun som organisation och våra medborgare. Det är därför viktigt för oss att vi inte gör några neddragningar i våra kärnverksamheter.

För att bibehålla en god kärnverksamhet och samtidigt klara ekonomin budgeterar vi 2024 med ett nollresultat. Ett ansvarsfullt hanterande av våra resurser med ordning och reda i ekonomin är vår ledstjärna. Vår bedömning inför 2024 är att vi ser en något mer positiv utveckling i slutet av budgetåret men trots det krävs det att vi även fortsatt, har ögonen på hur det utvecklar sig.

Trots den oroliga tid vi lever i fortsätter vi med framåtsyftande investeringar såsom ny skola i Rimforsa och den nya räddningsstationen i Kisa. Planeringen för en ny förskola på Tornhagen startar. Vidare kommer vi lyfta fram de nya tomtområdena i Horn och Rimforsa. Fokus också på arbete med nya gång- och cykelvägar, exempelvis den från Krågedal till Rimforsa Strand. Kinda ska vara en attraktiv plats, både för oss som redan bor här och för nya invånare.

Sjöriket Kinda med vårt fantastiska sjösystem, ska utvecklas som en sammanhållande länk för hela Kinda. Vi ser goda förutsättningar att Kinda utvecklas i alla väderstreck. Samarbete med grannkommuner, främst Linköping och Vimmerby, är viktigt för att klara framtida utmaningar.

Arbetet med det kommande Kisa Vårdcentrum har hög prioritet. Ett vårdcentrum är en resurs för alla grupper i kommunen och viktig för våra invånare att få vård med god kvalitet på en närmare sätt. En utvecklad samverkan mellan Region Östergötland och Kinda kommun är en förutsättning för att klara framtidens vård på den lokala nivån. Vi kommer också arbeta prioriterat med hur den framtida äldreomsorgen i Kinda ska se ut kopplat till den demografiska utvecklingen.

Under det gångna året har vi påmint om hur klimatet förändras. En hållbar samhällsutveckling är ett måste och en del av våra fokusområden framåt. Energieffektivisering i vardagslivet, solpaneler på byggnader, klimatsmart byggande och återbruk är exempel på delar i det arbetet.

Avslutningsvis vill vi i majoriteten påminna om att vi har en stark tro på hela Kindas framtid. Ett ansvarsfullt agerande på ledningsnivå med fokus på en god och hållbar livsmiljö, ett starkt näringsliv och att alla våra medarbetare verkligen uppfattar Kinda kommun som en attraktiv arbetsgivare är en del i att möjliggöra en hållbar och attraktiv framtid för kommande generationer i Kinda.

Conny Forsberg (S)

Christer Segerstéen (M)

Lena Käcker Johansson (KD)

Innehållsförteckning

Kort sammanfattning – budget 2024	4
Politik och organisation	5
Förvaltningsplan	7
Omvärld och befolkning	7
God ekonomisk hushållning	10
Verksamhetsperspektiv	10
Finansiellt perspektiv.....	20
Finansiella rapporter	25
Resultatbudget	25
Balansbudget	26
Driftbudget	27
Investeringsplan	31
Bilaga 1 - Politiska prioriteringar	32
Bilaga 2 - Investeringsplan.....	34
Bilaga 3 - Kommunfullmäktiges beslut	35

Kort sammanfattning – budget 2024

Detta dokument presenterar kommunfullmäktiges mål och budget för år 2024 med plan för år 2025 - 2027. Med budgeten styr kommunfullmäktige verksamheternas omfattning och kvalitet genom vision, mål och angiven ekonomisk ram.

Utveckling Kinda

Utveckling Kinda är grunden i vår mål- och resultatstyrning och dokumentet beskriver kommunens vision, utvecklingsområden med tillhörande strategier och kommunfullmäktiges mål. Strategierna och fullmäktigemålen utformas med stöd av den styrande politikens politiska program, regionala och lokala styrdokument och fastställer den politiska viljan för mandatperioden tillsammans med budgeten. Utifrån Utveckling Kinda arbetar nämnderna sedan fram sina respektive nämndplaner och åtaganden för kommande året. Förvaltningarna har sedan i uppdrag att utifrån nämndernas åtaganden utarbeta aktiviteter i syfte att uppfylla dessa.

Utvecklingsområden	Agenda 2030-mål
Skapa goda boende- och livsmiljöer	
Bygga kunskap och kompetens genom livslångt lärande	
Utveckla ett livskraftigt näringsliv och civilsamhälle	

Utdebitering

Budget 2024 baseras på att kommunalskatten är 21,45 % (oförändrad mot föregående år).

Resultatmål

På grund av det tuffa läget budgeterar kommunen för ett nollresultat under 2024.

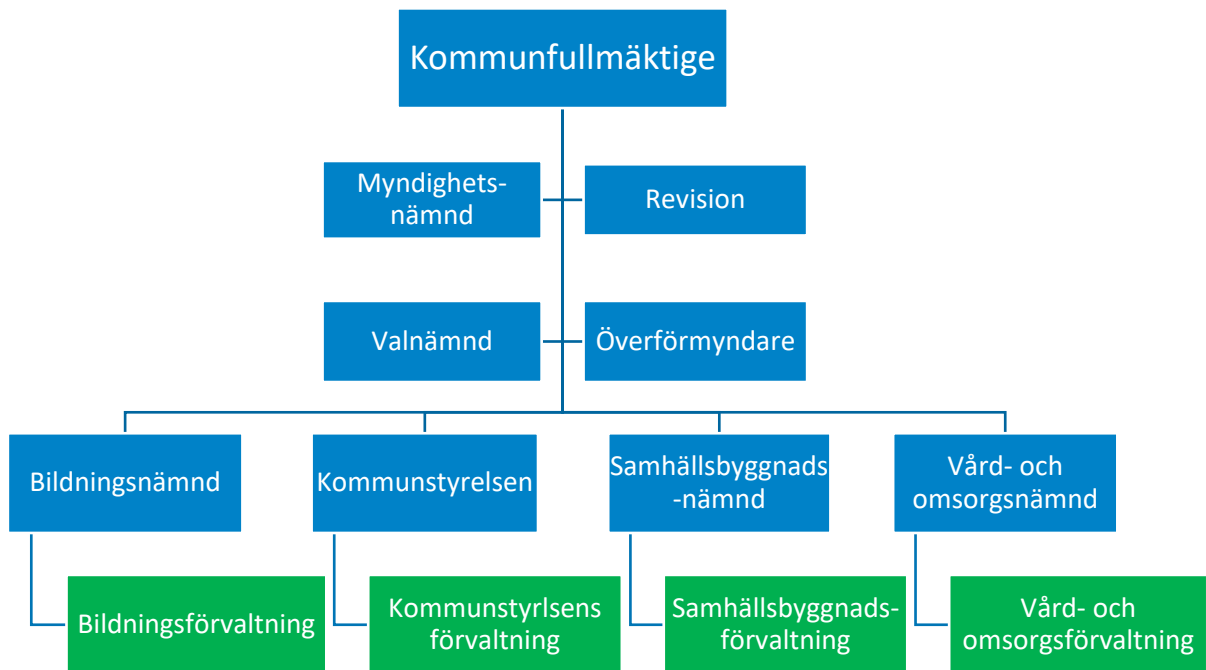
Nämndernas ramar

I kommunens budget för 2024 finns ca 740 mnkr netto att fördela till kommunens nämnder.

Investeringar

Den totala investeringsvolymen för 2024 uppgår till ca 88 mnkr.

Politik och organisation

Koncernföretag

- Stiftelsen Kindahus

Samägda företag

- Kommunalförbundet ITSAM 16,6 %
- AB Kinda kanal 14,61 %
- Östsvenska Yrkehögskolan 8,33 %
- Inera AB 0,16 %
- Kommuninvest ekonomisk förening 0,07 %

Privata utförare

- Förskolan Arken, Svenska kyrkan
- Himlabacken förskola, Nilswiks förskolor AB

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ, "kommunens riksdag". Här avgörs ärenden av principiell beskaffenhet och de av större vikt, till exempel ärenden om budget, skatt samt nämndernas organisation och uppgifter. Kommunfullmäktige i Kinda kommun har 35 ledamöter. Kommunen styrs av Moderaterna, Socialdemokraterna och Kristdemokraterna.

Styrning

Kinda kommun har ansvar för flera viktiga samhällsfunktioner. Kommunen har bland annat i uppdrag att tillhandahålla välfärd, service och tjänster inom en rad olika områden. Vissa verksamheter har kommunen en skyldighet enligt lag att ansvara för och andra verksamheter bedriver kommunen frivilligt såsom verksamhet inom kultur, fritid och näringsliv.

I kommunens budget uttrycks den politiska viljeinriktningen genom kommunövergripande mål som gäller för mandatperioden. Dessa bryts sedan ner i åtaganden och indikatorer för respektive nämnd. Kommunfullmäktige beslutar även om finansiella mål. Både verksamhetsmål och finansiella mål ligger till grund för en god ekonomisk hushållning.

Intern kontroll

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Styrelser och nämnder ska ha en tillfredsställande intern kontroll så att de med rimlig grad av säkerhet kan säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och effektiv verksamhet med medborgarens bästa i åtanke
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer, rutiner med mera.

Att arbeta med den interna kontrollen ingår i allas arbete, det vill säga att arbeta enligt bestämda processer och rutiner, att förbättra och utveckla verksamheten, att rapportera avvikelser och risker med mera. Det är integrerat i vardagens arbete med att genomföra, förvalta och verkställa och handlar om ett löpande arbete med att förebygga, upptäcka och åtgärda risker.

Respektive nämnd ska säkerställa att risker i verksamheten identifieras, värderas och hanteras. Med risker avses sådant som kan påverka eller hindra verksamheten att nå sina mål. Nämnderna ska ta fram egna kontrollmoment för intern kontroll samt föra riskbedömningar som ligger till grund för en internkontrollplan.

Uppföljning

Under verksamhetsåret görs vid tre tillfällen en sammanställd uppföljning av uppdrag, ekonomi samt uppföljning av nämnderna åtaganden och indikatorer. Dessa görs vid tertial 1, tertial 2 (delår) samt i årsredovisningen. Utöver dessa görs en månadsrapport med prognos för övriga månader (exklusive januari, februari, juni och juli).

Förvaltningsplan

Förvaltningsplanen är en sammanfattning med fokus på väsentliga delar, samt en framtidsbedömning, av god ekonomisk hushållning utifrån både finansiellt perspektiv och verksamhetsperspektiv.

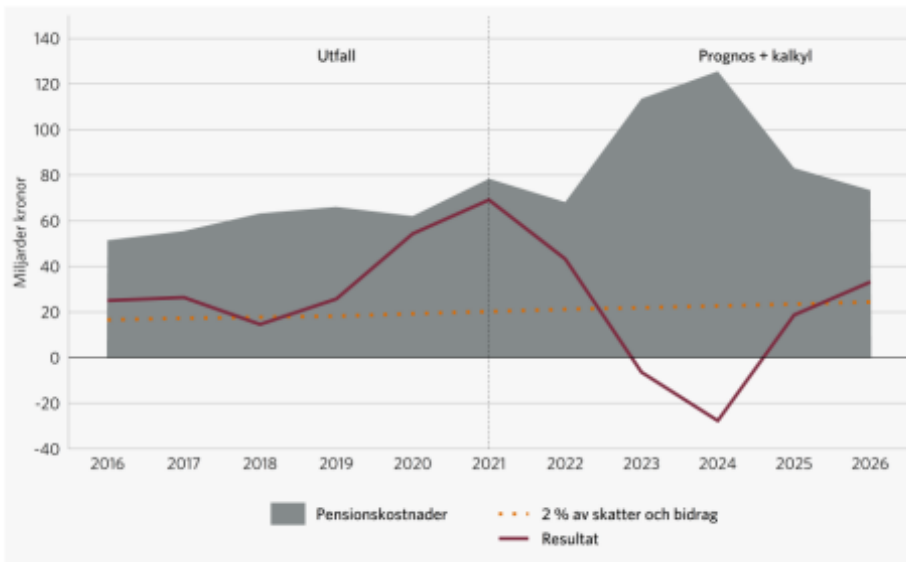
Omvärld och befolkning

De faktorer som främst påverkar kommunens förutsättningar ur ett ekonomiskt perspektiv handlar om förändringar i omvärlden och förändringar i befolkningen.

Svensk ekonomi och kommunsektorn

De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir nu alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Förändringen har gått mycket snabbt. År 2022 blev resultatet i kommuner och regioner totalt 43 miljarder kronor, vilket var en försämring med 26 miljarder jämfört med rekordåret 2021. Som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarade resultatet 2022 totalt 4 procent. De flesta kommunerna och merparten av regionerna redovisade överskott.

Resultat och pensionskostnader i kommunsektorn

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och regioner (SKR)

I år beräknas skatteunderlaget minska realt med 2,5 procent till följd av att priser, pensioner och löner sammantaget ökar i snabbare takt än skatteintäkterna. Det är första gången sedan 2004 som skatteunderlaget urholkas i reala termer. År 2024 sker knappt någon förstärkning alls, då skatteunderlaget endast ökar realt med 0,2 procent. De stora kostnadsökningarna innebär att kommunsektorn står inför en påtagligt försämrad ekonomi. SKR skriver i sin ekonomirapport att många kommuner och nästan alla regioner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. Resultaten i kommunerna beräknas rasa under år 2023 för att sedan falla ytterligare till minus 28 miljarder år 2024, trots arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skattehöjningar. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer dock att resultaten återhämtas under 2025 och 2026, vilket till stor del beror på att pensionskostnaderna förväntas minska rejält. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens eller regionens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

De kommande åren är bristen på arbetskraft en av de största utmaningarna för såväl kommuner och regioner som för hela näringslivet.

Arbetsmarknaden håller emot relativt väl

Att hushållens efterfrågan minskar i år innebär att många företag behöver anpassa sina kostnader. Detta gäller särskilt företag med huvuddelen av sin verksamhet på den svenska hemmamarknaden. Samtidigt behöver företagen, precis som kommuner och regioner göra avvägningar mellan att anpassa sig till den svaga ekonomin på kortare sikt och den mer strukturella kompetensbristen. Det är stora kostnader involverade i att rekrytera personal, om arbetskraften ens går att hitta. Det finns med andra ord en stark motståndskraft på arbetsmarknaden som bidrar till att konjunkturnedgången inte blir värre. Arbetslösheten bedöms tillfälligt öka till 9,0 procent 2024 innan den faller tillbaka. En större arbetslöshet än i nuvarande prognos skulle leda till att fler hushåll skulle behöva strama åt sin efterfrågan ytterligare och därmed bidra till en djupare lågkonjunktur. (SKR - Ekonomirapporten maj 2023)

Arbetslösheten i Kinda för maj månad var 3,7 %. En extremt låg siffra jämfört med rikets 6,1 %. Arbetslösheten har sjunkit för alla grupper och ungdomsarbetslösheten är nere på 4,9 % (riket 6,8 %). Personer födda utomlands har vi också sett en väldigt positiv trend för i Kinda även om den utgick från en högre nivå, 18 % idag jämför med 29 % för tre år sedan. Detta leder självklart också till brist på kompetens för de verksamheter inom kommunen som behöver anställa, något vi ser tydligt när det gäller brist på vikarier i förskola och skola samt inom vård- och omsorg.

Kinda

Vi kan konstatera att det generella läget inom kommunsektorn även återspeglas i hur utvecklingen ser ut för Kinda. Det ekonomiska resultatet för år 2022 var starkt med ett resultat på nästan 37 mnkr, vilket motsvarar 5,3 % av skatter och generella bidrag. Resultatprognosen för helår 2023 är per maj månad ca 11 mnkr (ca 1,5 % av skatter och generella bidrag). Vi når inte upp till det finansiella målet för år 2023 som är 3 % men Kinda håller sig ändå relativt starkt enligt prognosen per maj trots omvärldsfaktorer som gör att kostnaderna ökar snabbt. För år 2024 ser det dock betydligt tuffare ut.

För att klara välfärdsuppdraget krävs en långsiktig planering och en ekonomi i balans. Vi befinner oss i en ekonomiskt utmanande tid med en hög inflationstakt, höga energipriser, höga pensionskostnader och stigande räntenivåer. Kinda utför och står även inför flertalet stora investeringar.

För att kunna möta dessa utmaningar är det viktigt att varje ansvarig chef tillämpar återhållsamhet. Servicenivån och kostnaden för verksamheten ska prövas mot uppsatta verksamhetsmål med fokus på kärnuppdraget. Samtliga verksamheter ska se över varje utgift och skjuta på det som inte är absolut nödvändigt. Under år 2024 införs även obligatorisk vakansprövning samt att en besparing görs på administrationen med 2,1 mnkr. Verksamheterna ska präglas av ekonomisk återhållsamhet med fokus på kärnuppdraget.

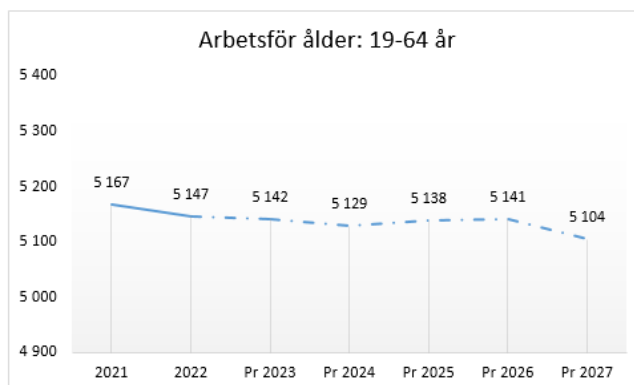
Demografi och befolkning Kinda

Befolkningen i Kinda har ökat under de senaste åren vilket beror på en ökad inflyttning till kommunen och detta kan vara en effekt av pandemin. Under år 2022 flyttade 668 personer till kommunen och 637 flyttade ut. Födelsenettet var dock minus 15 personer då 107 stycken föddes och 122 dog. Kinda har en åldrande befolkning och har haft ett negativt födelsenetto under flertalet år. Under 2022 var det enbart 3 kommuner i Östergötland som hade ett positivt födelsenetto. Befolkningsstatistiken för antalet födda i Sverige år 2022 var den lägsta siffran på 17 år men Kinda var ändå en av de få kommuner som gick emot strömmen där antalet födda per 1 000 invånare ökade 2022 jämfört med 2021.

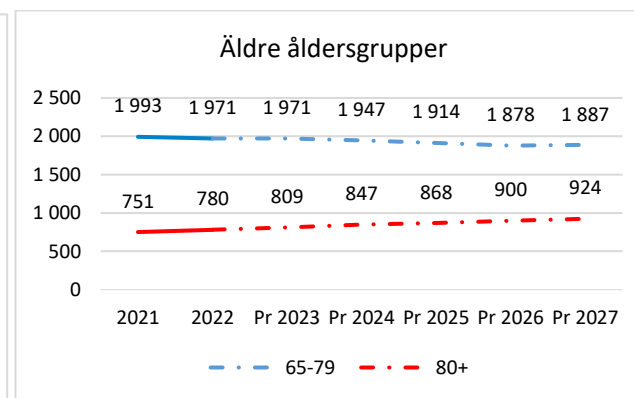
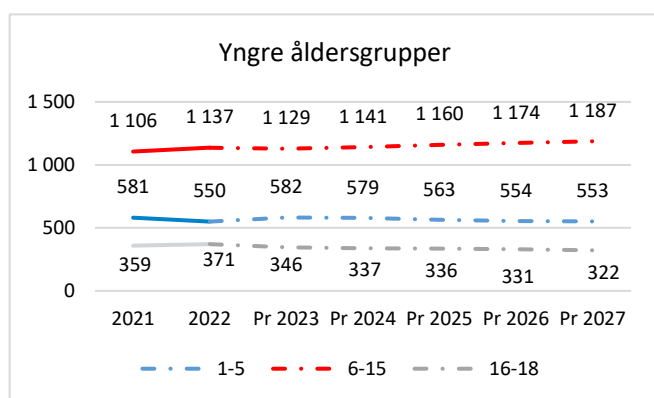
De strukturella demografiska förändringarna i Sverige innebär svårigheter för kommunsektorn. Nu föds det färre barn, antalet personer i arbetsför ålder 20–64 år minskar och de över 65 år ökar. Brist på arbetskraft

hotar, vilket skärper konkurrensen om den rätta kompetensen och höjer försörjningskvoten. Liknande förhållanden kan ses i Kinda. Befolkningsprognosen visar att vi om tio år totalt inte är fler än idag men befolkningen blir äldre. De över 80 år ökar med 250 personer samtidigt som färre barn föds och de i arbetsför ålder (20 - 64 år) minskar med 130 personer. Inflyttningsnettot tros dock fortsatt vara positivt för Kinda.

Årets befolkningsprognos säger att vi inte ökar i befolkning utan att vi kommer ligga kvar på ungefär samma invånarantal under hela planperioden och befolkningen i arbetsför ålder förväntas sjunka något. För att få fler kommuninvånare måste det finnas olika sorters boenden att tillgå samt även mark till försäljning att bygga på. Befolkningsförändringar ställer dock höga krav på förvaltningarnas verksamhetsplanering och även för de kommande investeringar som krävs och kommer att krävas. Detta är något som måste finnas med i den långsiktiga planeringen.

Från årsskiftet 2022 och till år 2027 prognosticeras grundskoleeleverna att öka med cirka 50 elever medan gymnasieeleverna minskar med motsvarande. Förskolebarnen tros ligga kvar på ungefär samma nivå som år 2022. Likt tidigare prognoser ser vi den största ökningen i åldersgruppen 80+ som prognosticeras öka med över 140 individer. Åldersgruppen 65 - 79 år förväntas däremot minska med drygt 80 personer.

Arbetslöshet

Arbetsmarknaden har stått emot och återhämtat sig relativt bra efter pandemiåren. Sysselsättningstillväxten mattades dock av under senare delen av 2022 varpå den nedgång av andelen arbetslösa tycks ha upphört. Svagare sysselsättning och stigande arbetslöshet väntar på flera håll i år och nästa år, inte minst i Sverige. Av befolkningen i åldersgruppen 16 - 64 år ligger Kinda i den senaste statistiken (per maj 2023) på 3,7 %, vilket är en minskning mot föregående år med 0,5 procentenheter. Ungdomsarbetslösheten har minskat med hela 3,2 procentenheter jämfört med föregående år och ligger per maj på 4,9 %. Kinda har överlag en låg arbetslöshet och ligger bättre till än både riket och Östergötlands län.

Ålder 16 - 64	maj-23	Δ fg år	Ålder 18 - 24	maj-23	Δ fg år
Riket	6,1 %	-0,5 %	Riket	6,8 %	-0,9 %
Östergötlands län	6,5 %	-0,5 %	Östergötlands län	7,4 %	-1,3 %
Kinda	3,7 %	-0,5 %	Kinda	4,9 %	-3,2 %

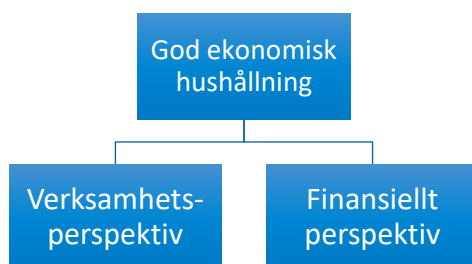
Källa: Arbetsförmedlingen månadsstatistik. Öppet arbetslösa + arbetslösa i program med aktivitetsstöd

God ekonomisk hushållning

Principen om god ekonomisk hushållning är fastlagd i kommunallagen samt i lag om kommunal bokföring och redovisning.

God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet innebär att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som de konsumerar. Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma detta behövs tydliga och mätbara verksamhetsmål som är möjliga att utvärdera.

Kinda kommun definierar att god ekonomisk hushållning uppnås när Kommunfullmäktiges övergripande mål och de finansiella målen är uppfyllda.

Det ska finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det kräver också en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

Till en god ekonomisk hushållning hör också att ha en beredskap att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder och insatser i stället för insatser i efterskott.

Vid konflikt mellan ekonomisk ram och verksamhetsmål är den ekonomiska ramen överordnad.

Verksamhetsperspektiv

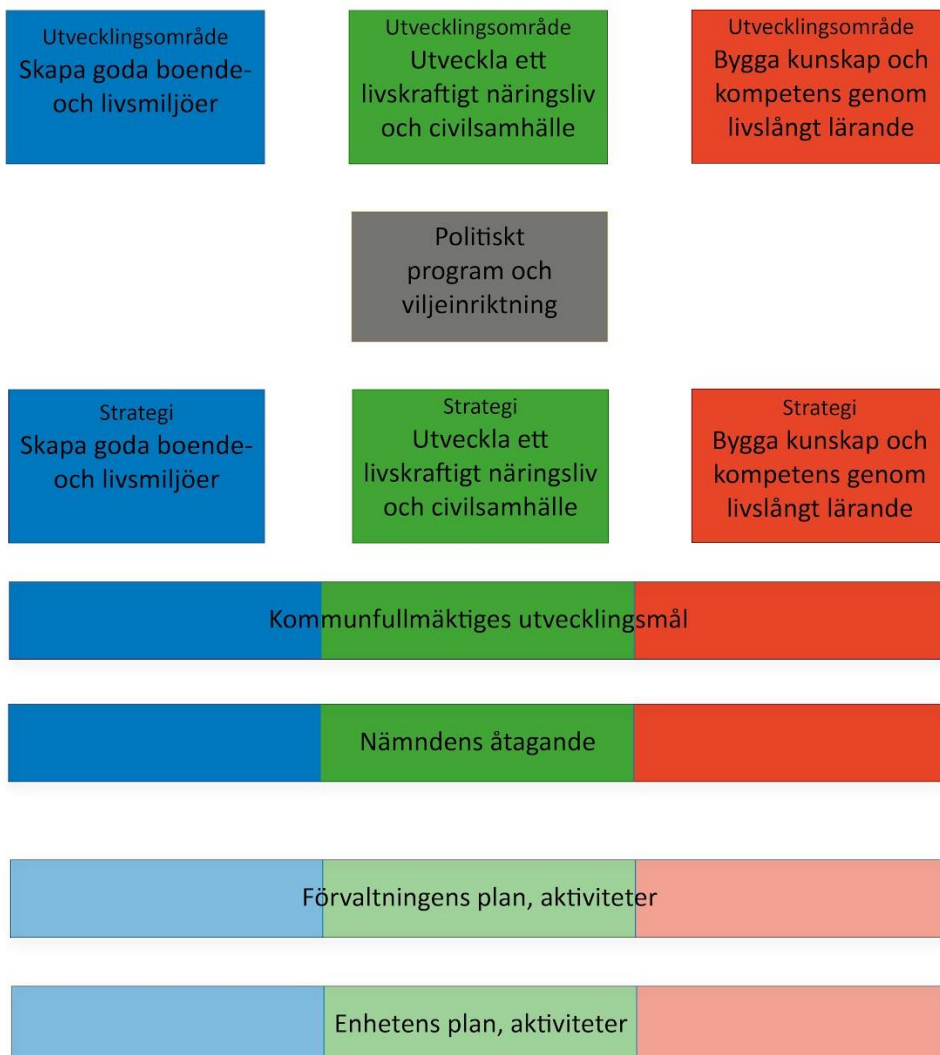
Verksamhetsstyrning är ett målmedvetet och systematiskt arbete för att påverka kommunens samlade verksamhet i riktning mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning. Enligt 5 kap. 1 § Kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om mål och riktlinjer för verksamheten.

Utveckling Kinda

Utveckling Kinda är grunden i vår mål- och resultatstyrning och dokumentet beskriver kommunens vision, utvecklingsområden med tillhörande strategier och kommunfullmäktiges mål. Strategierna och fullmäktigemålen utformas med stöd av den styrande politikens politiska program, regionala och lokala styrdokument och fastställer den politiska viljan för mandatperioden tillsammans med budgeten.

Utifrån Utveckling Kinda arbetar nämnderna sedan fram sina respektive nämndplaner och åtaganden för kommande året. Förvaltningarna har sedan i uppdrag att utifrån nämndernas åtaganden utarbeta aktiviteter i syfte att uppfylla dessa.

Vision

Utifrån de tre utvecklingsområdena och strategierna har fullmäktige satt mål och indikatorer för mandatperioden. Genom delmål och indikatorer följer vi upp att vi når önskat resultat. Vissa av delmålen är riktade mot specifika nämnder samt utformade mer eller mindre detaljerade. Måluppfyllelsen kan vara både kvalitativ och kvantitativ. Målen är en del i budgeten och följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Skapa goda boende- och livsmiljöer

Social hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål:

Vi har ett hållbart och säkert samhälle

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Invånarna känner sig trygga i Kinda	Övergripande	Öppna jämförelser trygghet och säkerhet	Minskat antal gula områden och högre antal gröna områden
Utreda tillagningskök i Horn	SBN KS	Under 2024 ska utredning göras med förslag på handlingsplan för åren 2025–2026	Genomfört och återrapporteras till fullmäktige

Vi arbetar aktivt med folkhälsa

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
En lokal handlingsplan tas fram utifrån den regionalt antagna folkhälsostategin med fokus på förutsättningar för fysisk aktivitet	KS	Ja eller nej	Ja
Friluftslivet ska vara tillgängligt för alla	SBN KS	Marknadsföring av våra naturreservat och friluftsområden	Marknadsföringsinsatser med regelbundenhet, minst en gång i månaden
Vi arbetar aktivt för ett funktionellt vårdcentrum i Kisa	Övergripande	Återrapportering till kommunstyrelsen per kvartal och fullmäktige per termin	Genomförda återrapporteringar

Vi har varierade bostadsområden

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Vi planerar för olika typer av boendeformer i områden som är utpekade för bostadsbyggande i syfte att minska segregationen	SBN	Antal olika boendeformer per planlagt kommunalt område	Minst två olika boendeformer i alla kommunala bostadsplaner
Skapa och utveckla säkra och inkluderande mötesplatser för alla med fokus på integration och jämställdhet	Övergripande	Utredning färdig första halvåret 2024 med handlingsplan för åren 2025–2026	Genomfört

Ekologisk hållbarhet**Kommunfullmäktiges mål:****Vi ska ha fler gång- och cykelvägar i Kinda**

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
GC-väg mellan Krågedal och Rimforsa Centrum	SBN	Genomfört eller ej	Genomfört
GC-väg mellan Kap Jocke och Värgårdsområdet	SBN	Genomfört eller ej	Genomfört
Vi prioriterar planering för GC-väg vid nybyggande och detaljplanering	SBN	Hur många kilometer GC-väg finns det i planerna?	10 km

Vi ger förutsättningar för våra invånare, företag och civilsamhället att ta hållbara beslut

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Vi sprider information genom våra mötesplatser (näringslivsråd, bibliotek, hemsida till exempel)	Övergripande	Handlingsplan finns framtagen och genomförs	Handlingsplanen genomförs och följs upp
Tillsammans med civilsamhället och/eller näringslivet anordnar vi kunskapshöjande insatser	Övergripande	Antal genomförda aktiviteter	5 tillfällen om året

Ekonomisk hållbarhet**Kommunfullmäktiges mål:****Vi ska öka vår egenproducerade fossilfria elenergi**

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Vi ska uppmuntra till hållbara energikällor, framförallt solceller	SBN KS	Genomförda informationstillfällen riktade mot civilsamhället respektive näringslivet	4 tillfällen genomförda per år
Solceller ska sättas upp på nyproduktioner	SBN	Hur många nyproduktioner som får solceller	100 %

Utveckla, tillgängliggöra och marknadsföra våra digitala tjänster i syfte att öka nyttjandegraden bland invånare, civilsamhället och näringslivet

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Antalet e-tjänster ska bli flera	Övergripande	Antalet e-tjänster som sätts i drift	3 styck interna och 5 styck externa varje år
Sända fullmäktige	KS	Fullmäktige sänds	Alla fullmäktige sänds och går att ta del av i efterhand via www.kinda.se

Utveckla ett livskraftigt näringsliv och civilsamhälle

Social hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål:

Vi är tillgängliga för näringslivet och deras behov

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Företag ska uppleva att de får ett gott bemötande av kommunen	Övergripande	Insikts undersökning	Värdet ska öka
Alla verksamheter som har direkta näringslivskontakter inför telefontider	Övergripande	Genomfört eller ej	Genomfört
När det är möjligt köper vi mark för att planera för näringslivets utveckling, tätortsnära	SBN KS	Hur mycket vi köpt av det som varit möjligt	Procentsats på minst 40 %

Vi har tidig dialog med näringslivet, civilsamhället, invånare och våra medarbetare

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Samråd och remiss ska genomföras så tidigt i processen som möjligt	Övergripande	Ja eller nej	Ja
Vi har medborgardialog utformade efter målgrupp kring lämpliga aktuella frågor	Övergripande	Antal medborgardialoger	4 stycken per år minst

Ekologisk hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål:

Vi är öppna för förnybara energikällor

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Vi är öppna för diskussioner med intresserade aktörer	SBN KS	Hur många förfrågningar leder till möten med aktörer	100 %

Utveckla den cirkulära ekonomin

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Informationsinsatser	SBN	Mat och restavfall (det som läggs i soptunnan)	Minska med 20 kg
Återbruket ska utvecklas med fokus på hållbarhet	Övergripande	Handlingsplan tas fram och genomförs tillsammans med interna aktörer	Genomfört
Vi genomför, tillsammans med näringslivsrådet informationsinsatser och workshops kring restprodukter	KS	1 insats om året	Genomfört

Ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål:

Vi ska arbeta med energieffektiviseringar i våra verksamheter

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Våra verksamheter arbetar proaktivt med energieffektiviseringar	Övergripande	Minskad energiförbrukning per lokalyta	Minskning med 10 %
Solceller ska sättas upp på befintliga byggnader	SBN	Första steget ta fram en handlingsplan som är tidsatt, sedan genomföra	Ökning av antal befintliga byggnader med solceller

Vi samverkar med omkringliggande kommuner

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Samverkan med omkringliggande kommuner i båda länen inom områdena arbetskraft och besöksnäring	Övergripande	Nuvarande samverkan redovisas och fortgår om relevant	Redovisning till fullmäktige en gång om året kring resultatet
	KS	Vi är aktiva partners i Leaderprojektet och söker projektpengar tillsammans med civilsamhället.	Medsökande i minst 2 styck projekt
Samverkan med Kalmar län - kollektivtrafik	KS	Antal bussavgångar	Ökning

Bygga kunskap och kompetens genom livslångt lärande
Social hållbarhet**Kommunfullmäktiges mål:**

Vi prioriterar insatser för elevers ökade måluppfyllelse och personliga utveckling

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Vi genomför SKR:s projekt UP 2 och ESF-projektet	BN	Genomsnittligt betygsmedelvärde, elevers nöjdhet med utbildningen, Elever med gymnasieexamen inom 3 år (%) hemkommun Elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen åk 9 (%) hemkommun	Topp tre i länet
		Andel elever med problematisk skolfrånvaro ska minska	0 %

Vi har ett utbildningsutbud som matchar arbetsmarknadens behov

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Kinda lärcentrum samverkar med näringslivet för att matcha behoven	BN	Dialog med näringslivet	Näringslivsrådet ska uppleva att lärcentrum matchar behovet
Kommunens organisation verkar för fler prao/praktikplatser inom bristyrken i välfärden	KS	Antal praktikplatser	Ska öka

Ekologisk hållbarhet**Kommunfullmäktiges mål:****Skolan arbetar strukturerat med hållbarhetsprogram**

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Grundskolan och förskolorna fortsätter och utvecklar Grön Flagg eller motsvarande	BN	Handlingsplan med fokus på utveckling tas fram och genomförs	Genomfört och redovisas i kommunfullmäktige vartannat år
Våra verksamheter serverar klimatsmart* mat	SBN	Andelen mat från växtriket	Ökar
		Medvetenheten om klimatsmart mat	Regelbundna insatser kring klimatsmart mat görs minst 4 gånger om året.

* enligt följande fyra punkter (bland annat wwf och naturskyddsföreningen). 1. Öka - Ät mer från växtriket. 2. Minska - ät mindre men bättre kött. 3. Välj - svenskt, certifierat eller miljömärkt. 4. Sluta - släng ingen ätbar mat.

Fruktträd och bär i grönområden

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Vi planerar medvetet för grönområden med ätbar frukt, bär och växter	SBN	Redovisad planering	Redovisning till fullmäktige vartannat år

Ekonomisk hållbarhet**Kommunfullmäktiges mål:****Analysera kommunens kompetensförsörjning**

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
En analys med handlingsplan där VON prioriteras i ett första skede.	KS	Q2 2024 ska VON vara färdigt Q4 2024 ska övriga förvaltningar genomförts	Genomfört
Personalutskott inrättas senast till årsskiftet 2024/2025	KS	Ja eller nej	Genomfört

Minska sjuktagen inom kommunen

Delmål	Övergripande/nämnd	Indikator	Målvärde
Medarbetarundersökningen analyseras och handlingsplan ska tas fram.	Övergripande	Medarbetarundersökningen redovisas, tillsammans med åtgärdsplan på röda områden, i fullmäktige en gång om året	Sjuktal minskar

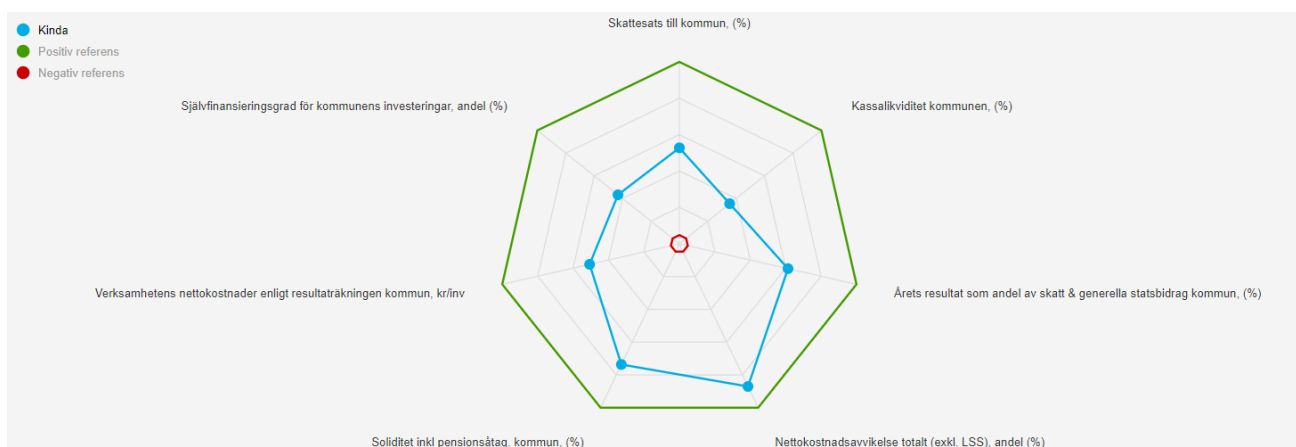
Finansiellt perspektiv

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Intäkterna måste överstiga kostnaderna så att utrymme skapas, dels för att skapa en rimlig nivå för egenfinansierade investeringar och dels för att möta förväntade och oförväntade ekonomiska förändringar.

Finansiella nyckeltal - övergripande

Kindas finansiella förutsättningar visar var kommunen befinner sig jämfört med andra och hur utvecklingen över tiden ser ut. Genom analys av resultat, kapacitet, risk och kontroll identifieras finansiella problem.

I spindeldiagrammet från 2022 kan vi se att Kinda ligger bra till, jämfört med övriga kommuner, på flera av nyckeltalen och har gjort så även över tid.

De nyckeltal som visar något sämre än medel (jämfört med andra kommuner) är kassalikviditeten samt självfinansieringsgraden av kommunens investeringar. För år 2022 landade investeringsnivån för kommunen på ca 63 mnkr och kommunen kommer ha ännu högre investeringsnivåer de kommande åren då flera stora investeringar är i gång. Detta gör att även lånebehovet kommer öka markant nu under denna period. Under 2022 gjorde kommunen ett bra resultat på nästan 37 mnkr, vilket motsvarar ca 5,3 % av skatter och generella bidrag. Kommunen betalade även tillbaka ett lån på 20 mnkr.

Finansiella mål

Finansiella mål 2024		Målvärde
Årets resultat som andel av skatteintäkter och generella bidrag	Kommun	> 0 %
	Kommunkoncern	> 0 %
Soliditet inkl. pensionsåtagande	Kommun	Ej under genomsnittet alla kommuner ovägt medel (senast kända nyckeltal används)
	Kommunkoncern	Ej under genomsnittet alla kommuner ovägt medel (senast kända nyckeltal används)
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar	Kommun	46 % exklusive de taxefinansierade investeringarna

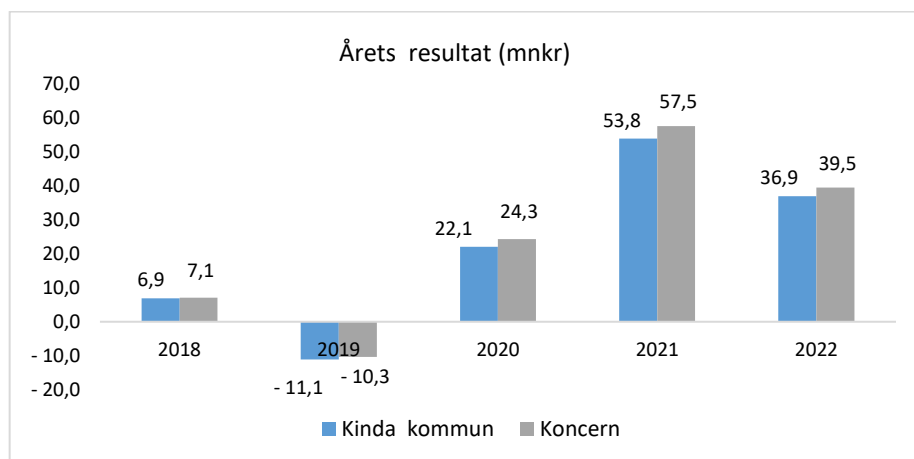
För planåren 2025 - 2027 är resultatmålet planerat till 3 % av skatter och generella bidrag likt föregående år. Däremot gör det tuffa ekonomiska läget som kommunen står inför att resultatet för 2024 budgeteras till 0 % av skatter och bidrag. Flera kommuner står även inför faktum att budgetera med minusresultat för 2024 och då istället använda sig av sin resultatutjämningsreserv, RUR, för att balansera det negativa resultatet. I

jämförelse med det så är ett budgeterat nollresultat acceptabelt. Ser vi till planperioden 2024 - 2027 så är det budgeterade resultatet 2,7 %. Det råder dock stor osäkerhet om fortsatt inflation och prisbasbeloppets utveckling. De positiva resultat som nu finns för planåren är därför högst osäkra.

Årets resultat

Kommunens ekonomi ska visa ett positivt resultat på en nivå som gör att de samlade tillgångarna inte förbrukas eller förändras i värde som medför att kommande generationer får betala för tidigare generationers konsumtion. Varje kommun måste värdera och bedöma aspekterna för budgeterad nivå på årets resultat för att uppnå en god ekonomisk hushållning, vilket måste baserat dels på de allmänna kommunala förutsättningarna och dels på de egna och specifika förutsättningarna.

I diagrammet nedan redovisas bokslutsresultaten för de fem senaste åren för kommunen och koncernen.

Under denna femårsperiod har Kinda i genomsnitt haft ett resultat på drygt 21 mnkr per år vilket motsvarar ca 3 % av skatter och generella bidrag. Det är dock de senaste tre åren som drar upp snittet markant och under åren 2021 och 2022 fick kommunen stora engångsbidrag från staten på grund av pandemin. Under 2023 går vi nu in i en lågkonjunktur med hög inflation, stigande räntor och där pensionskostnaderna ökar markant för kommuner och regioner. Detta gör att det blir stora ekonomiska utmaningar under framförallt 2023 och 2024.

För koncernen landade årets resultat 2022 som andel av skatter och generella statsbidrag på 5,6 % vilket kan jämföras med nyckeltalet för alla kommuner (ovägt medel): 5,9 % och Östergötlands läns kommuner (ovägt medel): 2,3 %.

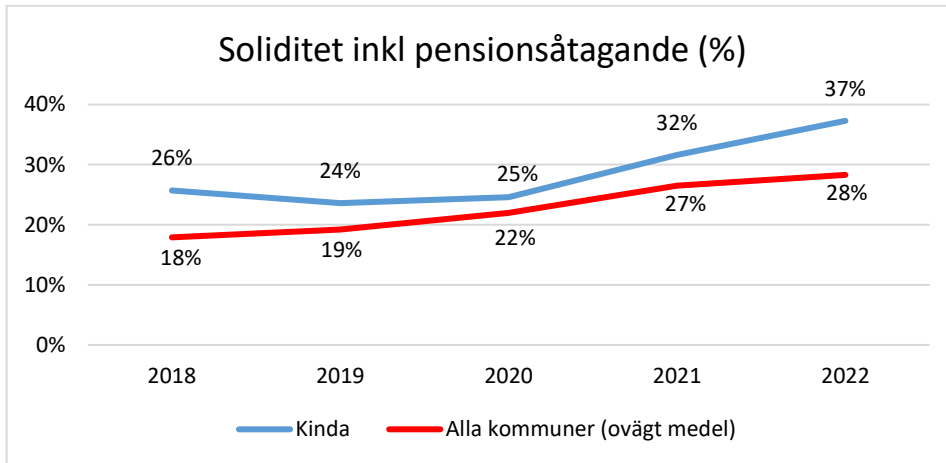
För Kinda kommuns del ser vi ett fortsatt behov av ett resultatmål på minst 3 %. Detta på grund av en investeringsplan med många stora projekt som ska genomföras under de kommande åren. Den stora investeringsplanen skapar även större kostnader i form av ökade driftskostnader och kapitalkostnader. Det medför även ett finansieringsbehov där målet med de höjda resultatmålen är att kommunen ska kunna självfinansiera delar av investeringsplanen. Vi ser även ett ökande demografiskt tryck framöver, med framförallt många äldre. Vi behöver därmed ha kontroll och anpassa kommunens kostnadsnivå över tid för att klara av att hålla samma kvalitet när behoven hos medborgarna ökar.

Soliditet inklusive pensionsåtagande

Soliditeten beskriver kommunens betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten bör redovisas inklusive pensionsåtagandet i ansvarsförbindelsen (pensioner intjänade före 1998), för att visa det långsiktiga åtagandet. Detta nyckeltal bör därmed ses under en längre tidsperiod. Under de senaste fem åren har soliditeten inklusive pensionsåtagandet ökat från 26 % år 2018 till 37 % år 2022. För budgetperioden 2024 - 2027 sänks soliditeten först till 34 % år 2024 för att sedan öka igen och beräknas uppgå till 38 % vid utgången av år 2027. Att soliditeten sänks beror på det låga budgeterade resultatet för 2024 i kombination med att

balansomslutningen ökar som följd av höga investeringsutgifter. Ett observandum är att alla kommuner och regioner från i år går in i ett nytt pensionssystem där vi går från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem. Hur det påverkar Kindas pensionskostnader och pensionsskulder går i dagsläget inte att beräkna.

Kommunens finansiella mål är att inte ha en lägre soliditet än alla kommuner (ovägt medel). Detta för att ha en finansiell ställning där vi kan klara av våra kommande investeringar och framtida utmaningar. För att bibehålla en konstant eller ökande soliditet på lång sikt behöver Kinda ett resultatmål runt 3 % under den tid när investeringsbehovet är förhöjt.

Självfinansieringsgrad investeringar

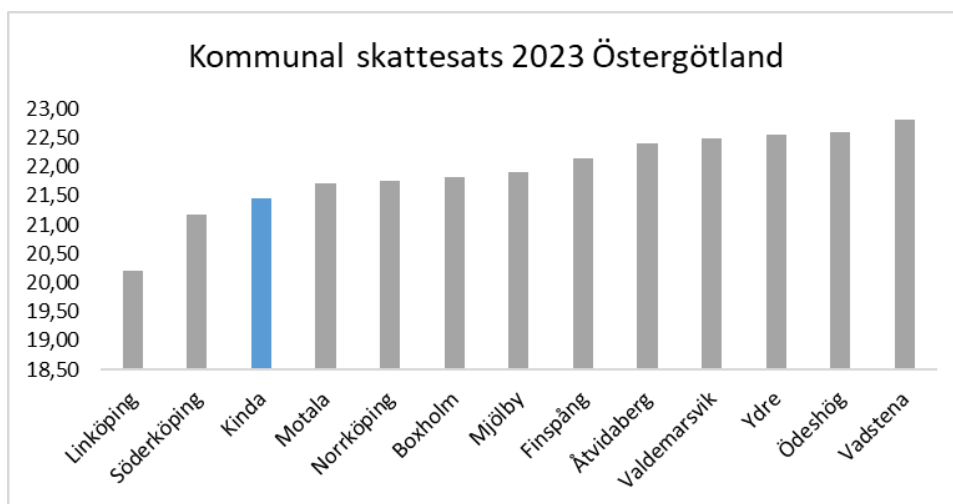
Självfinansieringsgrad mäter hur stor andel av investeringarna som kan klaras av med egna medel (årets resultat + avskrivningar) och det långsiktiga målet bör vara att självfinansieringsgraden ska vara 100 %. Kommunen kan dock välja att lånefinansiera till de strategiska investeringarna då dessa är långsiktiga och av större karaktär (investeringar vars totalbelopp överstiger 30 mkr).

Enligt budgetförslaget ligger självfinansieringsgraden snitt på ca 78 % (exklusive de taxefinansierade investeringarna) för åren 2024 - 2027. Exkluderar vi de strategiska investeringarna ligger självfinansieringsgraden på över 200 % i snitt över dessa fyra år. Detta innebär att vi klarar av att självfinansiera våra så kallade övriga investeringar men att vi behöver låna till en större del av de strategiska investeringarna.

Skattesats

Total skattesats för Kinda år 2023 är 33,00 % varav den kommunala skattesatsen är 21,45 %. I budgeten beräknas den kommunala skattesatsen vara oförändrad för åren 2024 - 2027.

I diagrammet nedan visas hur Kindas skattesats förhåller sig till övriga Östgötakommuner för år 2023. Östergötlands län visar i snitt 21,92 %. Jämförbara kommuner i kommungruppen (pendlingskommun nära större stad) ligger i snitt på 21,72 % och alla kommuner (ovägt medel) 21,67 %.

Lån

Kommunens totala investeringsutgift under perioden 2024 - 2027 budgeteras till cirka 380 mnkr och med dessa investeringsnivåer skapas ett behov av upplåning. Bedömningen är att lånebehovet för kommunen ökar med ca 135 mnkr under perioden 2024 – 2027. Enligt kommunens finanspolicy ska kommunkoncernens lån inte överstiga 650 mnkr för att inte riskera en begränsad handlingsfrihet. Strävan är dock att det totala låneutrymmet inte överstiger 500 mnkr. Om Stiftelsen Kindahus är fullt belånade (kommunen borgar för lån på maximalt 275 mnkr), kan kommunen enligt finanspolicyen maximalt låna 375 mnkr för att hålla sig inom ramen för handlingsfrihet och 225 mnkr om vi ska hålla oss inom den eftersträlvade nivån. Per december 2022 hade Kindahus en belåning på drygt 170 mnkr och kommunens belåning var 100 mnkr. Vid utgången av 2023 förväntas kommunen ha en belåning på 187 mnkr och Kindahus 196 mnkr. Kommunen beräknas därmed landa på en total låneskuld på 325 mnkr vid slutet av år 2027. Kindahus låneskuld vid utgången av 2027 beräknas till 239 mnkr. Totalt för koncernen är den beräknade låneskulden 564 mnkr vid utgången av 2027. För att ha en god kontroll och kontinuerlig uppföljning över kommunens likviditet används Kommuninvests verktyg "Likviditet och Investeringar" löpande. Det är av yttersta vikt att vi har kontroll över våra drift- och investeringskostnader samt en långsiktighet i planering och prioritering.

Pensioner

Från den 1 januari i år gäller ett nytt pensionsavtal (AKAP-KR) för kommuner och regioner. Detta innebär att vi går från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt system. Pensionsavsättningarna på den pensionsgrundande lönen, upp till 7,5 inkomstbasbelopp (46 438 kr i månadslön år 2023), höjs från 4,5 % till 6 % och för de delar som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp blir avsättningen 31,5 % (tidigare 30 %). Pensionskostnaderna kommer därmed öka rejält för kommuner och regioner då det betalas direkt vid intjänandet. Avtalet innebär att medarbetarna kommer få högre och tryggare pensioner samtidigt som själva pensionsskulden minskar för kommuner och regioner. Högre och tryggare pensioner gör kommuner och regioner till mer attraktiva arbetsgivare och bidrar därmed till att möta kompetensutmaningen. Det uppdaterade pensionsavtalet har också en stark jämställdhetseffekt. Fyra av fem anställda i kommuner och regioner är kvinnor. Att de nu får mer i pension är ett kraftfullt bidrag till en mer jämställd arbetsmarknad.

Totalt beräknar SKR att kommunernas och regionernas avtalspensioner ökar med 45 miljarder 2023 och med ytterligare 12 miljarder 2024. Den klart största delen av kostnadsökningen, ca 80 %, beror på kraftigt ökad inflation, där inflationstakten i juni varje år ligger till grund för prisbasbeloppet som pensionerna värdesätts med. Den senaste prognosen för Kinda gjordes av Skandia per 2023-04-30. Jämför vi med prognosen som gjordes till årsbokslutet 2021 så ökar pensionskostnaderna med ca 23 mnkr år 2023 och ca 35 mnkr år 2024. För åren 2025 och 2026 är skillnaden inte lika stor vilket beror på att inflationen förväntas bli lägre. Inflationens utveckling för dessa år är dock högst osäker i dagsläget.

Pensionskostnader inkl. löneskatt, mnkr

Mnkr	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Prognos 211231	38	36	39	39	-
Prognos 221231	60	64	40	42	44
Prognos 230430	61	71	46	43	46

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av en mängd olika faktorer varav en del händelser ligger utanför dess egen kontroll. Tabellen nedan visar exempel på hur olika förändringar kan inverka på kommunens finansiella situation. Därav är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Känslighetsanalys, mnkr

Förändrad skattesats, 50 öre	+/-	12,1
Personalkostnader 1 %	+/-	5,6
10 årsarbetare (snittlön)	+/-	6,1
Prisförändring 1 %	+/-	3,1
Ränta 1 %	+/-	1,7

Finansiella rapporter

Resultatbudget

(tkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens kostnader				
Avskrivningar	-33 479	-38 001	-42 412	-43 165
Verksamhetens nettokostnader	-741 082	-743 198	-751 096	-780 174
Skatteintäkter	520 149	539 779	559 083	577 116
Generella statsbidrag och utjämning	231 476	232 587	235 849	238 778
Verksamhetens resultat	10 543	29 169	43 836	35 720
Finansiella intäkter	1 500	1 500	1 200	1 200
Finansiella kostnader	-7 597	-9 375	-10 488	-11 729
Resultat efter finansiella poster	4 446	21 294	34 548	25 191
Extraordinära poster	-	-	-	-
Årets resultat	4 446	21 294	34 548	25 191
Resultat i relation till skatter o generella bidrag	0,6%	2,8%	4,3%	3,1%
Simulerat invånarantal	10 069	10 067	10 066	10 066

Resultatbudgeten visar det ekonomiska resultatet för kommunens samlade verksamhet. Verksamhetens nettokostnader hämtas från driftbudgeten och visar vad den egentliga verksamheten beräknas kosta. Årets resultat motsvarar det man brukar kalla "vinst".

Balansbudget

(tkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR	818 400	891 800	937 800	985 700
A. Anläggningstillgångar	721 400	794 800	840 800	888 700
I. Immateriella anläggningstillgångar	-	-	-	-
II. Materiella anläggningstillgångar	712 100	785 700	831 700	879 600
III. Finansiella anläggningstillgångar	9 300	9 100	9 100	9 100
B. Bidrag till infrastruktur	-	-	-	-
C. Omsättningstillgång	97 000	97 000	97 000	97 000
I. Förråd m.m.				
II. Fordringar	80 000	80 000	80 000	80 000
III. Kortfristiga placeringar				
IV. Kassa och bank	17 000	17 000	17 000	17 000
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	818 400	891 800	937 800	985 700
A. Eget kapital	423 240	444 534	479 082	504 273
I. Årets resultat	4 446	21 294	34 548	25 191
II. Resultatutjämningsreserv	30 000	30 000	30 000	30 000
III. Övrigt eget kapital	388 794	393 240	414 534	449 082
B. Avsättningar	33 200	32 800	32 300	32 000
I. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	11 500	11 100	10 600	10 300
II. Andra avsättningar	21 700	21 700	21 700	21 700
C. Skulder	361 960	414 466	426 418	449 427
I. Långfristiga skulder	237 000	289 500	301 500	324 500
II. Kortfristiga skulder	124 960	124 966	124 918	124 927
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
1. Ansvarförbindelser	326 000	322 000	317 000	312 000
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	146 000	142 000	137 000	132 000
b) Övriga ansvarförbindelser	180 000	180 000	180 000	180 000

Balansbudgeten visar kommunens ekonomiska ställning vid årets slut. Den visar värdet på tillgångarna och hur de finansierats; externt eller internt med eget kapital.

Tillgångarna delas upp i anläggnings- och omsättningstillgångar. Anläggningstillgångar är avsedda för stadigvarande bruk under flera år, exempelvis fastigheter. Omsättningstillgångar är tillgångar som på kort sikt, inom ett år, kan omsättas till likvida medel. Skulder delas på motsvarande sätt upp i kortfristiga och långfristiga.

Pensioner intjänade före 1998 tas upp som en ansvarförbindelse enligt blandmodellen och ligger därför utanför balansräkningen.

Övriga ansvarförbindelser inkluderar borgensåtagande som kommunen har mot Stiftelsen Kindahus samt Kommunalförbundet Itsam.

Driftbudget

Resursfördelningen har en central roll i styrningen av kommunen. Den innebär att lagstiftningens krav, olika målgruppers behov, politiska mål och prioriteringar ställs mot tillgången på ekonomiska resurser. Förtroendevalda ska väga samman och prioritera hur ekonomiska medel ska fördelas mellan nämnder och verksamheter. Kinda kommun använder sig av SKR:s modell vid fördelning av budget. Denna resursfördelningsmodell tar sin utgångspunkt i kommunens förväntade intäkter under de aktuella budgetåren utifrån demografi och vad kommunen förväntas kosta utifrån standardkostnader. Modellen har även en direkt koppling mellan drift och investeringar. Oavsett budgetmodell är det ett tufft läge nu för alla kommuner och regioner.

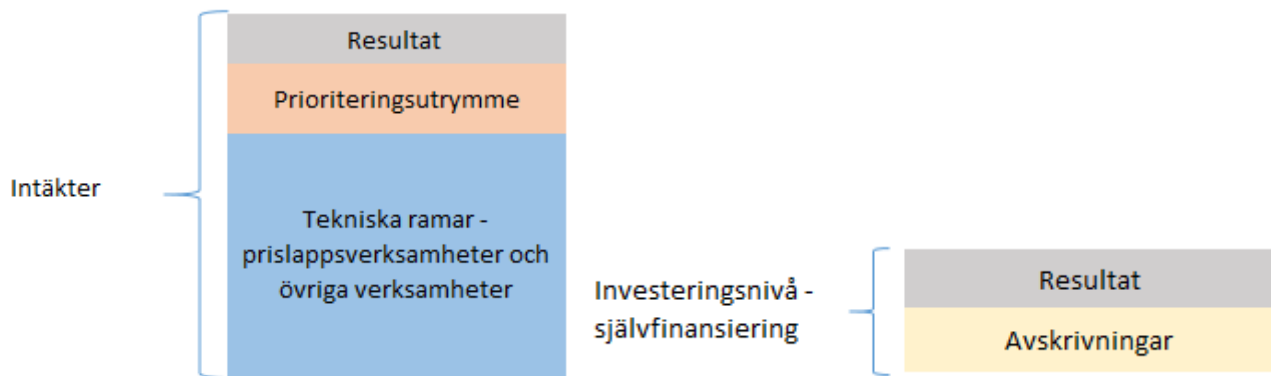
		Intäktskoppling	
		JA	NEJ
Demografikoppling	JA	Prislappar Förskola Fritidshem Förskoleklass Grundskola Gymnasieskola Äldreomsorg	X
	NEJ	Intäktslappar IFO LSS VUX	Jämförelse Politisk verksamhet Infrastruktur, skydd m.m. Fritidsverksamhet Kulturverksamhet Särskilt riktade insatser Affärsverksamhet

Modellen tillämpas för de stora verksamheter som har demografiska förändringar, det vill säga skolan och äldreomsorgen, samt för vuxenutbildningen (nytt för år 2024), LSS-verksamheten och IFO-verksamheten. För dessa verksamheter beräknas en teknisk budgetram genom att antalet invånare i varje åldersgrupp multipliceras med en, av SKR, beräknad prislapp. Prislappen för de demografiska verksamheterna beräknas genom rikets genomsnittliga kostnader per individ i respektive åldersgrupp, med tillägg/avdrag för struktur i den kommunalekonomiska utjämningen. Intäktslappen för vuxenutbildning, LSS- och IFO-verksamheten beräknas genom rikets genomsnittliga kostnader per invånare i kommunen och även här med tillägg/avdrag för struktur i den kommunalekonomiska utjämningen. På det viset skapas en standardkostnad av vad kommunens kostnad förväntas vara med en genomsnittlig ambitionsnivå och kommunens unika förutsättningar. Prislapparna tas fram ur kommunernas årliga redovisning i räkenskapsammandraget till SCB och redovisas i SKR's skatteprognos. Sammanlagt motsvarar dessa prislappsverksamheter drygt 75 % av Kindas totala budget. De verksamheter som inte har någon prislapp att utgå ifrån till den tekniska budgetramen utgår istället från föregående års budget som grund.

I modellen ingår förutom förutsättningar i form av bland annat demografisk utveckling, skatteintäkter och bidrag, investeringsvolym och resultatmål, även en faktor för generell uppräkningsfaktor för pris och lön, vilket de tekniska ramarna räknas upp med för åren 2024 - 2027. Uppräkningsfaktorn är enligt SKR:s rekommendationer för pris- och löneindex (PKV) per februari 2023.

Den tekniska ramen visar ramnivån utan politiska prioriteringar. Kommunen har även andra intäkter som medför ett utrymme för politiken att prioritera vilka nämnder/verksamheter som ska få ökad/minskad budgetram, utöver den tekniska ramen. Prioriteringsutrymmet blir då mellanskillnaden mellan det resultat

som kommunen behöver ha och de tekniska ramarna, basverksamheten. Slutlig budgetram per nämnd blir: teknisk ram +/- eventuella politiska prioriteringar.

Resultatnivån tillsammans med avskrivningar ger den investeringsnivå som kommunen högst kan ha för att helt kunna självfinansiera sina investeringar. För Kindas del är det ca 38 mnkr för år 2024. Skillnaden mot totala investeringsnivån måste finansieras på annat sätt, exempelvis via lån.

Budgetramar 2024 - 2027

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär, jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller externa poster, att driftredovisningen har påförts kommuninterna poster. Kommuninterna poster avser köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

För att få en bättre bild av det ekonomiska läget har en flerårig kalkyl över kommunens resursmässiga behov tagits fram. Av denna sammanställning framgår det att vi står inför stora kostnadsökningar inom planeringsperioden. När investeringsplanen genomförs, befolkningen ökar och demografin förändras uppstår stora resursbehov. Detta samtidigt som inflationen är fortsatt hög vilket ger höga kostnadsökningar, inte minst för kommunens pensionskostnader. Det finansiella resultatmålet för 2024 är därför beslutat till 0 % av skatter och generella bidrag. För de tre planåren är resultatmålet beräknat till 3 % av skatter och generella bidrag i likhet med tidigare års budgeterade överskott. De resursmässiga behoven för planåren 2025 – 2027 är dock osäkra med tanke på omvärldsläget och hur inflationen utvecklar sig.

Tkr

Nämnder/ avdelningar	Teknisk ram 2024			Teknisk ram 2025			Teknisk ram 2026			Teknisk ram 2027		
	ram	Prio	Budget 2024	ram	Prio	Plan 2025	ram	Prio	Plan 2026	ram	Prio	Plan 2027
Kommunfullmäktige	1 090	0	1 090	1 093	0	1 093	1 125	0	1 125	1 157	0	1 157
Kommunstyrelsen	41 925	5 377	47 302	41 977	2 225	44 202	42 831	2 223	45 054	44 022	2 223	46 245
Samhällsbyggnadsnämnd	94 367	8 874	103 241	92 708	19 588	112 296	96 280	4 400	100 680	99 988	4 600	104 588
Bildningsnämnd	292 595	4 966	297 561	292 861	4 900	297 761	301 413	4 850	306 263	310 677	4 850	315 527
Vård- och omsorgsnämnd	287 163	-48	287 115	292 190	-75	292 115	304 021	-100	303 921	317 527	-100	317 427
Kommunrevision	897	50	947	900	50	950	926	50	976	952	50	1 002
Överförmyndare	1 479	190	1 669	1 483	190	1 673	1 526	190	1 716	1 570	190	1 760
Valnämnd	20	160	180	20	0	20	21	0	21	21	0	21
Myndighetsnämnd	97	350	447	98	350	448	101	350	451	103	350	453
Taxefinansierad verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUMMA NETTOKOSTNADER	719 635	19 919	739 554	723 330	27 228	750 558	748 243	11 963	760 206	776 018	12 163	788 181
FINANS-FÖRVALTNING	744 000	0	744 000	771 851	0	771 851	794 754	0	794 754	813 372	0	813 372
BERÄKNAT RESULTAT	24 365		4 446	48 522		21 294	46 511		34 548	37 354		25 191

Framräkning av ram 2024

Budgeten är beräknad utifrån följande budgetförutsättningar:

- * Prognos folkmängd 1/11-2023: 10 069 invånare
- * PKV-index (pris och lön): 3,74 %, SKR cirk 23:07
- * Personalomkostnadspålägg: 44,53%
- * Internränta: 2,5 %

För år 2024 delades ca 720 mnkr initialt ut till nämnderna i tekniska ramar inklusive uppräknings för PKV och befolkningsförändringar. För politiska prioriteringar gavs sedan ett utrymme att fördela på ca 24 mnkr. Resultatkravet för året är 0 % av skatter och bidrag. Efter politiska prioriteringar finns ett litet beräknat resultat på 4 mnkr vilket är 0,6 % av skatter och bidrag.

Totalt har sedan ca 22 mnkr fördelats ut i olika prioriteringar till nämnderna under år 2024. Det har också lagts in ett sparkrav gällande administrativ personal på totalt 2,1 mnkr. Fördelningen har gjorts VON med 0,9 mnkr och till KS och SBN med 0,6 mnkr var. Denna besparing ligger med varje år under planperioden och finns med i kolumnen prioriteringar, vilket därmed sänker den totala ramen för nämnderna varje år. I prioriteringskolumnen för respektive år visas nettobeloppet av gjorda prioriteringar minus besparingar, se bilaga 1 för detaljer.

Finansförvaltningen har en egen budget för att hantera kostnader för bland annat pensioner samt övriga finansiella nettokostnader. Denna budget är för år 2024 budgeterad till ca 8 mnkr netto.

Intäkter & kostnader (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatteintäkter	481 764	489 169	520 149	539 779	559 083	577 116
Utjämnings- och bidrag	217 417	219 427	231 476	232 587	235 849	238 778
Summa skatter och bidrag	699 181	708 596	751 625	772 366	794 932	815 894
Pensionskostnader, netto	-25 879	-16 889	-17 063	-11 218	-11 895	-13 317
Övriga intäkter och kostnader	5 782	6 500	15 536	18 578	21 006	21 324
Finansnetto	298	-2 111	-6 097	-7 875	-9 288	-10 529
Summa Finansförvaltningen	679 382	696 096	744 000	771 851	794 754	813 372

Sammantaget ger detta ett budgeterat resultat för år 2024 på 4,4 mnkr vilket motsvarar 0,6 % av skatter och generella bidrag.

Nämnder/avdelningar (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	1 002	1 051	1 090	1 093	1 125	1 157
Kommunstyrelsen	39 408	44 253	47 302	44 202	45 054	46 245
Samhällsbyggnadsnämnd	84 477	82 527	103 241	112 296	100 680	104 588
Bildningsnämnd	264 054	275 950	297 561	297 761	306 263	315 527
Vård- och omsorgsnämnd	250 615	262 655	287 115	292 115	303 921	317 427
Kommunrevision	862	865	947	950	976	1 002
Överförmyndare	1 113	1 422	1 669	1 673	1 716	1 760
Valnämnd	172	21	180	20	21	21
Myndighetsnämnd	38	94	447	448	451	453
Taxefinansierad verksamhet	459	-	-	-	-	-
Ofördelade medel	300	6 000				
Totalt nämnder	642 500	674 838	739 554	750 558	760 206	788 181

Den avgiftsfinansierade verksamheten

Den avgiftsfinansierade verksamheten utgörs av vatten- och avloppsverksamheten samt avfalls- och återvinningsverksamheten. Båda verksamheterna finansieras genom abonnenternas förbrukningstaxor, som beslutas i kommunfullmäktige senast i december månad året innan. VA-verksamheten omfattar vattenverk, ledningsnät och reningsverk, och omsätter cirka 22 mnkr. Renhållningsverksamheten omfattar Adlerskogs avfallsanläggning, del av återvinningsstationer/centraler samt tömning av slambrunnar och omsätter cirka 15 mnkr årligen. Verksamheternas nettobudget ska årligen vara noll och de har därför ingen rambudget.

Investeringsplan

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Strategiska investeringar	55 000	81 210	30 000	51 600
Övriga investeringar	27 400	25 705	29 200	34 000
Taxefinansierade investeringar	5 700	4 900	30 100	5 300
Summa investeringsplan	88 100	111 815	89 300	90 900

Kinda kommun står fortsatt inför ett mycket stort investeringsbehov, med flera stora planerade projekt. Samtidigt som det löpande underhållet av befintliga anläggningstillgångar fortsätter. Detta ställer ökade krav på ett fortsatt högt resultat för att klara av de ökande drifts- och kapitalkostnaderna som investeringsplanen medför samt för att inte behöva låna mer än finanspolicyn tillåter. Utifrån de resultatnivåer som har lagts i budget och plan kan kommunen klara av att självfinansiera ca 38 mnkr 2024 och för planåren 2025 - 2027 varierar det mellan ca 60 - 80 mnkr för respektive år. Övrig del måste finansieras på annat sätt vilket oftast är genom upptagande av nya lån.

Investeringsbudgeten är uppdelad i tre begrepp; strategiska, övriga och taxefinansierade investeringar. De strategiska investeringarna innefattar de projekt som är av stor ekonomisk och/eller politisk karaktär. Deras totalbudget överstiger 30 mnkr och har en beräknad avskrivningstid på över 25 år. De övriga investeringarna är av mer löpande karaktär och är investeringar som vi måste klara av att självfinansiera. Taxefinansierade investeringar är de projekt som inte finansieras av skattekollektivet utan av de avgiftsfinansierade verksamheterna, och det är vatten och avlopp samt avfall och återvinning.

I de strategiska investeringarna inkluderas ny skola och förskola i Rimforsa, räddningsstation i Kisa, ny förskola i Kisa samt ett särskilt boende. Övriga investeringar inkluderar bland annat reinvesteringar i kommunens fastigheter, bredbandsutbyggnad, vägar, gatubelysning samt inventarier och maskiner inom verksamhetsnämnderna. Här finns även gång- och cykelväg samt ny räddningsstationen i Rimforsa.

Bilagor

Bilaga 1 - Politiska prioriteringar

	BU2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Bildningsnämnd				
Beslutsår 2023	3 500	3 500	3 500	3 500
Beslutsår 2024				
Elavtal, ökade kostnader för elförbrukning	1 466	1 400	1 350	1 350
Halvera öppen fritids	-750	-750	-750	-750
Kunskapsresultat, speciallärare och specialpedagog, medfinansiering statsbidrag.	1 250	1 250	1 250	1 250
Lågstadiet - minskad undervisningstid	-400	-400	-400	-400
Rambehov bibehållen verksamhet förskola	-2 000	-100	-100	-100
Rambehov bibehållen verksamhet komvux (3 500 tkr) och ökade statsbidrag (-1 600 tkr)	1 900			
Beslutsår 2024 Summa	1 466	1 400	1 350	1 350
Bildningsnämnd Summa	4 966	4 900	4 850	4 850
Kommunrevision				
Beslutsår 2024				
Utökning revisionen fördjupad kvalitetskontroll	50	50	50	50
Beslutsår 2024 Summa	50	50	50	50
Kommunrevision Summa	50	50	50	50
Kommunstyrelsen				
Beslutsår 2023	3 250	2 600	2 600	2 600
Beslutsår 2024				
Digitalisering verksamhetsstöd, säkerställa arbetet vid utträdet ur ITSAM, KS 20 % och VON 80 %	175	175	175	175
Elavtal, ökade kostnader för elförbrukning	52	50	48	48
ITSAM- utträdet	2 500			
Minskning administrativ personal	-600	-600	-600	-600
Beslutsår 2024 Summa	2 127	-375	-377	-377
Kommunstyrelsen Summa	5 377	2 225	2 223	2 223
Myndighetsnämnd				
Beslutsår 2024				
Myndighetsnämnden utökat arvode	350	350	350	350
Beslutsår 2024 Summa	350	350	350	350
Myndighetsnämnd Summa	350	350	350	350

	BU2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Samhällsbyggnadsnämnd				
Beslutsår 2023	4 565	3 950	3 650	3 850
Beslutsår 2024				
Elavtal, ökade kostnader för elförbrukning	1 440	1 400	1 350	1 350
Engångskostnad - Kisa räddningsstation, rivning		3 000		
Engångskostnad - Kisa räddningsstation, utrangering		638		
Engångskostnad - Rimforsa skola, rivning av matsal och utemiljö	1 500			
Engångskostnad - Rimforsa skola, rivning av Röda längan och Junibacken		3 500		
Engångskostnad - Tornhagen förskola, detaljplan	500			
Engångskostnad - Tornhagen förskola, rivning		1 700		
Engångskostnad - Tornhagen förskola, utrangering		6 000		
Ersättning vid outhyrda lokaler, förskola Hackel, gamla räddningsstationen, Lyan	69			
Fritidskort till högstadie- och gymnasieelever	1 400			
Minskning administrativ personal	-600	-600	-600	-600
Beslutsår 2024 Summa	4 309	15 638	750	750
Samhällsbyggnadsnämnd Summa	8 874	19 588	4 400	4 600
Valnämnd				
Beslutsår 2024				
Valnämnden utökat arvode, EU-val 2024	160			
Beslutsår 2024 Summa	160			
Valnämnd Summa	160			
Vård- och omsorgsnämnd				
Beslutsår 2024				
Elavtal, ökade kostnader för elförbrukning	852	825	800	800
Minskning administrativ personal	-900	-900	-900	-900
Omfördelning inom teknisk ram; till IFO från ÄO	24 600	24 600	24 600	24 600
Omfördelning inom tekniska ram, från ÄO till IFO	-24 600	-24 600	-24 600	-24 600
Beslutsår 2024 Summa	-48	-75	-100	-100
Vård- och omsorgsnämnd Summa	-48	-75	-100	-100
Överförmyndare				
Beslutsår 2023	190	190	190	190
Överförmyndare Summa	190	190	190	190
Totalsumma	19 919	27 228	11 963	12 163

Bilaga 2 - Investeringsplan

Investeringsplan 2024-2027 (tkr)	2024	2025	2026	2027
Strategiska investeringar				
Rimforsa ny grundskola	x	x	x	
Tornhagen förskola		x	x	
Räddningsstation Kisa	x			
Särskilt boende				x
Summa strategiska investeringar	55 000	81 210	30 000	51 600
Övriga investeringar				
Mark och exploatering	x	x	x	x
Bredbandsutbyggnad	x	x	x	x
Räddningsstation Rimforsa				x
Bildning	x	x	x	x
Vård- och omsorg	x	x	x	x
Samhällsbyggnad	x	x	x	x
Reinvesteringar	x	x	x	x
Summa övriga investeringar	27 400	25 705	29 200	34 000
Taxefinansierad verksamhet (SBN)				
Vatten och Avlopp	x	x	x	x
Renhållning	x	x	x	x
Summa taxefinansierad verksamhet	5 700	4 900	30 100	5 300
Summa investeringsplan	88 100	111 815	89 300	90 900

Bilaga 3 - Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- Att budget för 2024 och plan för 2025-2027 fastställs.
- Att driftbudget per nämnd fastställs till (tkr):

Nämnd/avdelning	Budgetram 2024
Kommunfullmäktige	1 090
Kommunstyrelsen	47 302
Samhällsbyggnadsnämnd	103 241
Bildningsnämnd	297 561
Vård- och omsorgsnämnd	287 115
Kommunrevision	947
Överförmyndare	1 669
Valnämnd	180
Myndighetsnämnd	447
Summa	739 554
Finansförvaltning	7 625
<i>varav finansnetto</i>	<i>6 097</i>
Summa nettokostnad exkl SoB	747 179
Skattesats (kr)	21,45
Skatter och generella bidrag (SoB)	751 625
Resultat	4 446
Resultat i andel av SoB	0,6%

- Att investeringsplan för 2024 - 2027 och föreslagna projekt fastställs.
- Att det till Kommunstyrelsen delegeras att vid behov omdisponera mellan investeringsprojekten.
- Att Kommunstyrelsen under 2024 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning samt nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder, med 70 000 tkr.